

Dle rozdělovníku

Váš dopis značky / ze dne	č. j. / spisová značka	datum	vyřizuje / telefon / e-mail
LCR240/000642/20129-24	SNPCS 03047/2019	12. 6. 2019	Jana Dobson j.dobson@npcs.cz

Správa Národního parku České Švýcarsko (dále jen „Správa NP“) jako orgán ochrany přírody příslušný podle ustanovení § 78 odst. 3) písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen ZOPK) a na základě žádosti Lesů České republiky, s. p., Lesní správy Děčín, se sídlem Sládkova 486/2, 405 02 Děčín, zastoupené Ing. Jiřím Tomsem, lesním správcem, **o povolení výjimky ze základních ochranných podmínek Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce** (dále jen „CHKO“), a to ze zákazu rozdělávat ohně mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, uvedeného v § 26 odst. 1 písm. b) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „ZOPK“), vydává toto

ROZHODNUTÍ

Výrok 1:

Správa NP ve smyslu § 43 odst. 1 zákona

povoluje

výjimku ze zákazu rozdělávat ohně mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, uvedeného v § 26 odst. 1 písm. b) ZOPK na území II., III. a IV. zóny CHKO Labské pískovce.

V zájmu ochrany přírody a krajiny podle ZOPK a navazujících právních předpisů se žadateli současně ukládá povinnost splnění následujících podmínek a stanovuje rozsah rozhodnutí takto:

1. Místa pálení klestu budou jednoznačně vymezena odborným lesním hospodářem
2. Klest nebude ponecháván v hromadách delší dobu, aby se zamezilo jeho využívání jako úkrytu jinými živočichy
3. Povoluje se pouze pálení klestu na hromadách, nikoli v pruzích
4. K rozdělávání ohně lze použít pouze dřevo, kůru, suchou trávu nebo papír, nepovoluje se použití jiných látek (např. benzín, oleje, plasty apod.)

1/8

5. Ohněm nesmí být zničeny zvláště chráněné druhy
6. Ohněm nesmí být opáleny ani kouřem zabarveny skály
7. Ohněm nesmí být opáleny lišejníky, mechorosty a drobná keříčkovitá vegetace na skalách
8. Na pracovišti musí být k dispozici nářadí k zamezení šíření ohně (např. lopaty)
9. Místo ohniště nesmí být umístěno pod stromy, v blízkosti suchých travin, na rašeliništích, pařezech a jiných požárně nebezpečných místech
10. Místo pro ohniště musí být v době bez sněhové pokrývky izolováno pruhem širokým nejméně 1 m, kde se odstraní veškerý hořlavý materiál až do úrovně minerální půdy
11. Prostor, ve kterém je prováděno pálení, lze opustit až po úplném uhašení a řádném ochlazení ohniště
12. Není povoleno pálení klestu za stavu výrazného, výjimečného a extrémního sucha
13. Opětné nedodržení podmínek tohoto rozhodnutí může vést ke zrušení rozhodnutí dle § 84 odst. 1 písm. c) ZOPK

Tato výjimka se povoluje na dobu od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí do 31. 12. 2021.

Výrok 2:

Správa NP ve smyslu § 43 odst. 1 zákona

nepovoluje

výjimku ze zákazu rozdělovat ohně mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, uvedeného v § 26 odst. 1 písm. b) ZOPK na území I. zóny CHKO Labské pískovce.

Výrok 3:

Správa NP podle § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu

vyklučuje odkladný účinek odvolání.

ODŮVODNĚNÍ

Dne 18. 3. 2019 obdržela Správa NP žádost č. j. SNPCS 02021/2019 Lesů České republiky, s. p., Lesní správy Děčín, se sídlem Sládkova 486/2, 405 02 Děčín, zastoupené Ing. Jiřím Tomsem, lesním správcem (dále jen „žadatel“), o povolení výjimky ze zákazu rozdělovat ohně na území CHKO, uvedeného v § 26 odst. 1 písm. b) ZOPK. Předmětem žádosti bylo pálení klestu a těžebních zbytků za účelem zabránění šíření kůrovce, konkrétně lýkožrouta lesklého (*Pityogenes chalcographus*) v lesních porostech v působnosti Lesní správy Děčín, tj. LHC Děčín a LHC Sněžník.

Tímto dnem bylo zahájeno správní řízení v dané věci podle § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb.,

2/8

správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“). Správa NP oznámila zahájení správního řízení obcím, která jsou účastníkem řízení podle ust. § 71 odst. 3) ZOPK a občanským sdružením, která mají v současné době u orgánu ochrany přírody podánu platnou žádost ve smyslu § 70 odst. 2) ZOPK a vyzvala je k podání stanovisek a připomínek. K věci se ve stanovené lhůtě žádný z účastníků řízení nevyjádřil. Jelikož je situace dostatečně známa, místní šetření nebylo svoláno.

Podkladem pro rozhodování byly tyto dokumenty a zdroje informací:

- 1) Předložená žádost a v ní uvedené informace
- 2) Plán péče o Chráněnou krajinnou oblast Labské pískovce (platnost 2011 – 2020)
- 3) Lesní hospodářský plán pro LHC Děčín (platnost 2015 – 2024)
- 4) Informace o výskytu kůrovce v CHKO Labské pískovce
- 5) <http://www.kurovcoveinfo.cz/skudci/lykozrout-leskly>
- 6) Kotas M., Vlkanova D., 2011: Využití technologií zpracování klestu ve vazbě na antropogenně narušené podmínky prostředí v oblasti Podkrkonoší. Lesnická práce, 90, č. 10
- 7) Lasák O., 2003: Jak dál bez pálení klestu? Lesnická práce, 82, č. 5

Předmětem řízení bylo povolení výjimky ze zákazu rozdělovat ohně na území CHKO uvedeného v §16 odst. 1 písm. b) zákona, a to pálení klestu a těžebních zbytků za účelem zabránění šíření kůrovců v lesních porostech v působnosti Lesní správy Děčín.

CHKO Labské pískovce je tvořená z 62,6 % lesními komplexy. Vzhledem k tomu má činnost v lese výrazný vliv na stav celé CHKO. Lesy v CHKO jsou především lesy hospodářské, s výjimkou např. lesů v národní přírodní rezervaci a v I. zóně CHKO, které jsou lesy zvláštního určení podle lesního zákona. Mezi hlavní problémy hospodářských lesů patří zjednodušená prostorová, věková a druhová struktura porostů, s nízkým zastoupením listnatých dřevin a jedle. Značnou měrou jsou zastoupeny lesy s podstatně změněnou druhovou skladbou a prostorovou strukturou. Jedná se především o smrkové monokultury a o porosty se zastoupením geograficky nepůvodních dřevin.

V roce 2018 se plnou měrou projevil dlouhotrvající srážkový deficit a nadprůměrné jarní a letní teploty. Tyto dva parametry znamenají chřadnutí smrku na nevhodných stanovištích a jejich menší odolnost vůči kůrovci a v konečném důsledku vedou ke gradaci kůrovců.

Z dostupných odborných podkladů i lesnické praxe vyplývá, že nejúčinnějším prostředkem boje proti šíření kůrovců je včasná asanace napadených stromů. Tato opatření jsou účinná, pokud proběhnou ještě před dokončením vývoje kůrovce do stádia brouka.

Lýkožrout lesklý (*Pityogenes chalcographus*) je ve smyslu vyhlášky MZe ČR č. 101/1996 Sb., v platném znění, v § 3 klasifikován jako kalamitní škůdce. Z tohoto statutu vyplývají i některé konkrétní povinnosti pro vlastníka lesa při jeho sledování a hubení. Konkrétně vyhláška stanovuje, že je nutné zejména včasné vyhledávání a včasná a účinná asanace kůrovcového dříví. Při včasné a účinné asanaci se místo odkorňování používá pálení při dodržení příslušných předpisů o požární ochraně. Prevencí přemnožení je udržování čistoty lesa odstraňováním zbytků dřeva po těžbě (štěpkováním, popř. pálením). Vzniku zvýšeného stavu hmyzích škůdců se předchází na základě zjišťování výskytu snižováním populační hustoty hmyzích škůdců, a to zejména odstraňováním materiálu vhodného pro rozmnožování hmyzích škůdců, ošetřováním lesních porostů a soustavným vyhledáváním a včasným zpracováváním všech napadených stromů.

Lýkožrout lesklý je významným škůdcem mladších porostů (tyčkovin, tyčovin), kde dochází k odumření napadených jedinců. Ve starších porostech obsazuje vrcholovou část koruny (která

může i odumřít); samostatně napadá dospělé smrky minimálně, avšak i v tomto případě může dojít k odumření napadeného stromu. K namnožení a následně větším škodám dochází po jeho namnožení na vrcholových částech polomů. V našich podmínkách je hlavní hostitelskou dřevinou smrk ztepilý (*Picea abies*) a borovice lesní (*Pinus sylvestris*). Vývoj byl na našem území a v areálu svého rozšíření zjištěn i na dalších druzích jehličnanů, a to např. na modřínu opadavém (*Larix decidua*) a borovici vejmutovce (*Pinus strobus*).

Základem preventivních opatření, kromě dodržování obecných zásad porostní hygieny, je odstraňování materiálu vhodného pro namnožení tohoto škůdce. Jde zejména o těžební odpad, zejména větve, materiál z prořezávek a probírek a nehroubí z polomů, včetně vrcholových částí kmenů. Jeho odstraňování je za současné gradace, kdy by mohlo dojít k jeho napadení, nutné.

Mechanická ochrana spočívá jednak v štěpkování nebo pálení napadeného těžebního odpadu (nehroubí), v odvozu napadeného dříví z lesa (v případě vrcholových partií kmenů) v odkorňování napadeného dřeva (kmenů) a ve využití lapáků. Pro chemickou asanaci se používají zejména syntetické pyretroidy. Pro jejich použití je třeba výjimky ze ZOPK, která není předmětem tohoto řízení. Biologické metody ochrany nejsou k dispozici. Lze podporovat a posilovat vliv predátorů a parazitoidů, např. vliv hmyzožravého ptactva ponecháváním doupných stromů nebo vyvěšováním budek.

Úvaha Správy NP

Výjimku ze zákazu lze podle § 43 odst. 1 zákona povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody anebo tehdy, pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území.

Správa NP řešila (1) otázku existence převažujícího veřejného zájmu a (2) otázku vlivu na stav předmětu ochrany přírody v zájmovém území.

Ad bod (1)

Žadatel jako vlastník lesa v CHKO odkazuje na povinnosti, které mu stanovuje zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (dále jen „lesní zákon“). V ustanovení § 11 lesního zákona jsou uvedené základní povinnosti směřující k zachování lesů tak, aby mohly být plněny všechny jeho funkce rovnoměrně a trvale. Lesní zákon také zakládá povinnost vlastníka nepoškozovat svým jednáním zájmy jiných vlastníků lesa, zejména hospodařit tak, aby jeho činností nebyly lesy sousedních vlastníků ohroženy (§ 11 odst. 2 a § 32 odst. 6 lesního zákona). Ustanovení § 32 lesního zákona doplňuje tyto základní povinnosti o povinná opatření zamezující působení škodlivých činitelů na les, zejména preventivně bránit vývoji a šíření škodlivých organismů a při vzniku mimořádných situací činit bezodkladná opatření k odstranění a zmírnění jejich následků.

CHKO jsou podle zákona „rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení. Jejich hospodářské využívání se provádí podle zón ochrany tak, aby se udržoval a zlepšoval jejich přírodní stav. I. a II. zóny CHKO jsou zóny, kde by měly převažovat ekologické funkce území. Na rozdíl od zóny III a IV., kde převažují rozvojové aktivity.

Lze tedy konstatovat, že pro udělení výjimky jsou splněny zákonné předpoklady, protože zamezení nekontrolovatelného šíření podkorního hmyzu v lesních porostech, které by mohlo dosáhnout kalamitního stavu lze považovat za oprávněný veřejný zájem.

Riziko dosažení kalamitního stavu bylo shledáno jako značně vysoké, hned z několika důvodů:

- 1) Obecně známá značná populační dynamika podkorního hmyzu za příznivých podmínek.
- 2) Snížená přirozená obranyschopnost smrkových porostů, způsobená zhoršeným zdravotním stavem vlivem dlouhodobého sucha na území CHKO. Dle dat publikovaných ČHMÚ za uplynulých pět let chybí jeden roční srážkový úhrn. V kombinaci se skutečností, že několik posledních let bylo teplotně nadprůměrných, se jedná o značně nepříznivé klimatické podmínky pro smrkové porosty.
- 3) V současné době se na území CHKO vyskytuje značná rozloha smrkových porostů ve věku cca 90 let, jedná se o porosty zakládané ve 20. a 30. letech 20. století po kalamitách bekyně mnišky. Tyto převážně monokulturní a stejnověké porosty jsou pro šíření podkorního hmyzu velmi atraktivní.

Zabránění plošnému rozpadu lesních porostů lze částečně chápat i jako zájem ochrany přírody, neboť na lesní prostředí je vázáno mnoho rostlinných a živočišných druhů. Z hlediska ochrany přírody jsou velmi důležité i mimoprodukční funkce těchto porostů (zejména půdoochranná, vodoochranná a udržování mikroklimatu). Vzhledem k jejich rozloze na území CHKO toto nelze pominout, i když je zřejmé, že druhová diverzita smrkových porostů je nižší než diverzita smíšených porostů a i mimoprodukční funkce lépe plní smíšené lesy.

Správa NP vyhodnotila současnou kůrovcovou situaci jako výjimečnou. Přestože použití pálení klestu může mít některé negativní dopady, představuje jednu z možností, jak účinně zabránit gradaci podkorního hmyzu a eliminovat plošný rozpad lesních porostů. Veřejný zájem na zachování lesa a ochraně okolních lesních porostů převažuje nad zájmem ochrany přírody.

Ad bod (2)

Při pálení klestu dochází k likvidaci organické hmoty a poškozování životního prostředí. Největším problémem je riziko vzniku lesních požárů, při kterých dochází k vysokým škodám na lesních porostech. Při pálení rovněž dochází k velkému množství emisí. Dochází také k poškození životního prostředí žářem. Vlastní plocha ohniště nemůže být ihned využita k zalesnění. Kladem pálení klestu je zejména likvidace chorob a škůdců, kteří zůstávají v potěžebních zbytcích. V případě jejich přemnožení a škodlivého výskytu se stává ponechaný a nezpracovaný odpad v lese zdrojem namnožení a rozšiřování těchto škodlivých činitelů.

Klest je objemný materiál a špatně se s ním manipuluje. Jeho převážení na klasických vyvážecích není jednoduchou záležitostí. Štěpkování je energeticky i finančně náročnější metoda používaná pro likvidaci klestu. Další možností je použití frézy, která klest rozdrtí a částečně zapraví do půdy. Z pohledu šíření škůdců a chorob však tato metoda není ideální.

Správa NP také vážila riziko nekontrolovaného rozšíření kůrovce. V této otázce Správa NP přihlédla ke skutečnosti, že predikce vývoje kůrovcové gradace není pozitivní, předpokládá se i nadále masivní šíření kůrovce v rámci celé ČR.

Přesto, že si je Správa NP vědoma určitých rizik pro životní prostředí, bylo vyhodnoceno, že pálení klestu jako jeden z kroků zabraňujících plošnému rozpadu lesních porostů je v zájmu ochrany přírody.

Správa NP dále řešila stanovení podmínek pro povolenou výjimku, které minimalizují rizika pro

životní prostředí a jeho složky nebo je zcela vyloučí a zároveň umožní zachování veřejného zájmu na ochraně lesa okolních porostů.

Současně je nutné splnit podmínky stanovené zákonem č. 133/1985 Sb., v platném znění, kde je v § 5 odst. 2 stanovena povinnost nahlásit pálení příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje, který může stanovit další podmínky pro pálení.

Vztah k EVL a PO

V neposlední řadě byl hodnocen vliv na ptačí oblast (PO) a evropsky významnou lokalitu (EVL) ve smyslu § 45g zákona.

Cílem ochrany EVL České Švýcarsko je zachování typů přírodních stanovišť a druhů, které jsou předmětem ochrany, a dále pak obnova jejich příznivého stavu. Mezi předměty ochrany patří 3 druhy živočichů (losos obecný, vydra říční a mihule potoční), 1 druh rostliny (vláskatec tajemný) a 10 typů přírodních stanovišť (vodní toky s porosty lakušníků, vřesoviště, ovsíkové louky, vegetace skalnatých svahů, jeskyně nepřístupné veřejnosti, kyselé bučiny, květnaté bučiny, suťové lesy, středoevropské lišejníkové bory, kyselé smrčiny).

Cílem ochrany EVL Labské údolí je zachování typů přírodních stanovišť a druhů, které jsou předmětem ochrany, a dále pak obnova jejich příznivého stavu. Mezi předměty ochrany patří smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklích, nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů Ranunculion fluitantis a Callitricho-Batrachion, bahnitě břehy řek s vegetací svazů Chenopodion rubri p.o. a Bidention p.p., evropská suchá vřesoviště, chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů, jeskyně nepřístupné veřejnosti, bučiny asociace Luzulo-Fagetum; středoevropské lišejníkové bory a dále je cílovým druhem bobr evropský, losos obecný, vydra říční, žabníček vzplývavý.

Cílem ochrany EVL Niva Olšového potoka je zachování typů přírodních stanovišť a druhů, které jsou předmětem ochrany, a dále pak obnova jejich příznivého stavu. Mezi předměty ochrany patří bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách, horské sečené louky, přechodová rašeliniště a trasoviště, rašelinný les a smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae).

Cílem ochrany EVL Libouchecké bučiny je zachování typů přírodních stanovišť a druhů, které jsou předmětem ochrany, a dále pak obnova jejich příznivého stavu. Mezi předměty ochrany patří druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech), extenzivní sečené louky nížin až podhůří (Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis), chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů, bučiny asociace Luzulo-Fagetum a lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklích.

Cílem ochrany EVL Porta Bohemica je zachování typů přírodních stanovišť a druhů, které jsou předmětem ochrany, a dále pak obnova jejich příznivého stavu. Mezi předměty ochrany patří vápnité nebo bazické skalní trávníky, středoevropské silikátové sutě, vápnité sutě pahorkatin a horského stupně a lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklích.

Cílem ochrany EVL Horní Kamenice je zachování typů přírodních stanovišť a druhů, které jsou předmětem ochrany, a dále pak obnova jejich příznivého stavu. Mezi předměty ochrany patří nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů Ranunculion fluitantis a Callitricho-Batrachion a vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně.

Cílem ochrany EVL Královomlýnský rybník je zachování typů přírodních stanovišť a druhů, které jsou předmětem ochrany, a dále pak obnova jejich příznivého stavu. Mezi předměty ochrany patří žabníček vzplývavý (*Luronium natans*).

Cílem ochrany ptačí oblasti Labské pískovce (dále jen „PO“) je zachování a obnova ekosystémů a stanovišť významných pro druhy ptáků, které jsou předmětem ochrany (sokol stěhovavý, chřástal polní, výr velký, datel černý), v jejich přirozeném areálu a zajištění podmínek pro zachování populací těchto druhů v příznivém stavu z hlediska ochrany.

Správa NP dospěla k závěru, že za předpokladu dodržení stanovených podmínek může vyloučit závažné nebo nevratné poškození přírodních stanovišť a biotopů druhů, k jejichž ochraně je EVL anebo PO určena.

Dle § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu byl vyloučen odkladný účinek odvolání z důvodu naléhavého veřejného zájmu, který Správa NP vidí v nezbytnosti co nejrychlejší asanace napadeného dříví, aby nedošlo k rozšíření kalamitních škůdců a tím ohrožení lesa v majetku sousedních vlastníků.

Na základě výše uvedených důvodů a úvah rozhodla Správa NP tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí je možno se odvolat nejpozději do **15 dnů** ode dne jeho doručení k Ministerstvu životního prostředí ČR, odboru výkonu státní správy IV, Bělehradská 1308/17, 400 01 Ústí nad Labem, podáním učiněným u Správy Národního parku České Švýcarsko.

Dle § 85 odst. 4 správního řádu se nelze proti výroku o vyloučení odkladného účinku odvolání odvolat.

Ing. Pavel Benda, Ph.D.

ředitel

[otisk úředního razítka]

Rozdělovník:

účastníci řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu (doručení do vlastních rukou):

Lesy České republiky, s. p., Lesní správa Děčín, Sládkova 486/2, 405 02 Děčín

účastníci řízení podle § 27 odst. 3 správního řádu (doručení do vlastních rukou):

Obec Hřensko, DS: y4rbg7d, Hřensko 71, 407 17 Hřensko

Obec Janov, DS: zmyaqk5, Janov 190, 405 02 Děčín

Obec Jetřichovice, DS: 6ryarph, Jetřichovice 24, 407 16 Jetřichovice

Obec Růžová, DS: smcbpg7, Růžová 30, 407 14 Růžová

Obec Srbská Kamenice, DS: 4dgartm, Srbská Kamenice 54, 407 15 Srbská Kamenice

Statutární město Děčín, DS: x9hbpfn, Mírové nám. 1175/5, 405 38 Děčín

Město Jílové, DS: bx8btu8, Mírové nám. 280, 407 01 Jílové

Obec Arnoltice, DS: hdra8pn, Arnoltice 34, 407 14 Arnoltice

Obec Bynovec, DS: zhbb5ip, Bynovec 29, 405 02 Děčín

Obec Dobrná, DS: im9b8pj, Dobrná 26, 407 41 Dobrná

Obec Huntířov, DS: zj8av6p, Huntířov 126, 405 02 Děčín

Obec Janská, DS: qngbne8, Janská 83, 405 02 Děčín

Obec Kámen, DS: fapayuv , Kámen 40, 407 13 Kámen

Obec Labská Stráň, DS: iwwebn8s, Labská Stráň 111, 405 02 Děčín

Obec Libouchec, DS: en2bc4v, Libouchec 211, 403 35 Libouchec

Obec Ludvíkovice, DS: aapbs8e, Ludvíkovice 71, 407 13 Ludvíkovice

Obec Markvartice, DS: amsbm42, Markvartice 280, 407 42 Markvartice

Obec Petrovice, DS: 63zbb2g, Petrovice 529, 403 37 Petrovice u Ústí nad Labem

Obec Tisá, DS: q6tayk8, Tisá 205, 403 36 Tisá

Obec Veselý, DS: 78patvb, Veselý 153, 405 02 Děčín